

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

נפלאות הקשר בין מוח ונפש (חברה) - 51167

תאריך עדכון אחרון 23-10-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: עין כרם

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' רביד דורון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: raviddor@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: יום א בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק במוח הבריא והפגוע בהקשר הפסיכולוגי/פסיכיאטרי. חלק מהנושאים שידונו בקורס יהיו:
שאלת הגוף והנפש בפילוסופיה. הכרת עקרונות הפעולה של מערכת העצבים, ממבנה תא העצב ועד לאנטומיית המוח.
המערכת המוטטרית תנועה, קלקול ותיקון.
עולם השינה והחלום, הפרעות שינה והטיפול בהן. רגשות, היכן הם מצויים במוח, התנהגות תוקפנית היש לה הסבר?
פסיכופתולוגיה- סכיזופרניה, דיכאון וחרדה- מה עומד בבסיס ההפרעות- תורשה מול סביבה.
התמכרות לסמים- מהם ההבדלים בין התמכרות פיזית לפסיכולוגית, היכן פועלים הסמים השונים במוח.

מטרות הקורס:

להבין את תפקוד המוח התקין והפגוע וכיצד ניתן לשקמו.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

עם סיום הקורס בהצלחה יידע הסטודנט:

1. לתאר את תאי מערכת העצבים השונים, תאי נוירון ותאי תמך.
2. לציין את הגנות מערכת העצבים, קרומי המוח, CSF.
3. לתאר את התפתחות מערכת העצבים.
4. לתאר את המבנה האנטומי של קליפת המוח ותפקודן של האונות השונות בה.
5. לזהות את מבנה המוח בחתכים שונים (sagittal ,horizontal ,coronal).
6. לתאר את תפקודם של האזורים התת קורטיקלים השונים ותפקידם.
7. להסביר מה יתרחש במידה ותהינה פגיעות שונות באזורי המוח כדוגמאת הקורטקס או האזורים התת קורטיקלים.
8. להכיר את מנגנוני המוח האחראים על שינה ועירות ומעורבים בהפרעות שינה.
9. לתאר את המערכות הביולוגיות המעורבות בהפרעות חרדה ודיכאון, ולהכיר את הטיפולים האפשריים בהן
10. להכיר את המנגנונים והגורמים התורשתיים והסביבתיים במחלת הסכיזופרניה, הסימפטומים השונים והטיפול במחלה.
11. להעמיק את הידע בנושא תפקיד מערכת התגמול כגורם אפשרי להתמכרות לסמים והתמקדות בסם קאנביס במוחות צעירים ובוגרים.

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. הסינפסה הכימית כמנגנון עיבוד מידע.
2. אנטומיה פונקציונלית: התפתחות מערכת העצבים
3. אנטומיה פונקציונלית: תפקודי אזורים קורטיקלים ותת קורטיקלים במוח.
4. מבנה ותפקוד מערכת העצבים ההיקפית.
5. טרנסמיטורים, תרופות, סמים ורעלים במערכת העצבים.
6. שינה ועירות: אזורי המוח והניורטרסמיטורים שמעורבים במנגנונים הללו.
7. שינה: הפרעות שינה והטיפול בהן.
8. ריגוש, מהם אזורי המוח המעורבים בריגוש. מהם הניורטרסמיטורים ואזורי המוח הפעילים בזמן התנהגות תוקפנית.
9. הפרעות פסיכופתולוגיות: סכיזופרניה, דיכאון התמכרויות.

חומר חובה לקריאה:

Carlson N. R., *Physiology of Behavior*, Boston: Allyn and Bacon, 12th Edition, 2013

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

מבחן בכתב 100 %

מידע נוסף / הערות:

בתום הקורס יערך מבחן מסכם: 100%